NOBELS FREDSPRIS ÅTER VANHELGAT

När Alfred Nobel instiftade sitt fredspris vägleddes han av 1890-talets mest aktade fredsaktivist Bertha von Suttner, respekterad av Europas statsöverhuvuden och initiativtagare till fredskongresser på toppnivå. Nobel formulerade i tre punkter vad som krävs för att få hans fredspris:

Priset ska ges till den fredsförfäktare som under året bäst uppfyllt kraven
- att ha verkat för folkens förbrödring,
- att ha anordnat fredskongresser och
- att ha bidragit till minskning av stående arméer.

Det sista kravet kan förtydligas i modernt språkbruk som att ha verkat för nedrustning.

Ytterst sällan har Nobelkommittén i Oslo följt dessa bindande krav för att dela ut priset. Detta har föranlett Nobelstiftelsen i Stockholm att uppmana den norska kommittén att följa testamentets föreskrifter. Nobelstiftelsen i Stockholm är huvudansvarig för alla nobelpris. Det vore alltså möjligt att från norska nobelkommittén kräva återbetalning av felaktiga prisutbetalningar – flera tjog av miljoner kronor.

Då frågan om att respektera riktlinjerna i Nobels testamente togs upp i norska Stortinget kom ja-röster från endast – två stortingsledamöter! Orsaken är troligen att Stortinget utser Nobelkommitténs ledamöter bland politikerna där. Pristagare väljs alltså av lekmän. Tänk er att priserna i fysik, kemi, medicin och litteratur på samma sätt skulle utses av en handfull svenska riksdagspolitiker! Naturligtvis borde den norska kommittén utses bland erkända fredsforskare och fredsaktivister med erkända insikter om fredens problem och förutsättningar.

Dagens pristagare är Maria Corina Machado. Hennes mest framträdande meriter är stöd till Israels folkmord i Gaza, stöd till USAs mördande av venezuelanska fiskare och upprepad begäran om militär invasion av Venezuela för att avsätta (förmodligen döda) den folkvalda regeringen där - ett uttryck för hennes splittrande hets i sitt eget land. Långt från förbrödring och fredskonferenser, och direkt uppmaning till militärt våld.

Det är dags för den svenska Nobelstiftelsen att sätta stopp för den norska galenskapen, anser

Erni & Ola Friholt
aktiva i fredsrörelsen på Orust och medlemmar i styrelsen för stiftelsen Lay Down Your Arms.